

РЕШЕНИЕ

№ 282

гр. Ямбол, 15.06.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ЯМБОЛ, XI СЪСТАВ, в публично заседание на дванадесети юни през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Весела К. Спасова

при участието на секретаря Т. С. К.
като разгледа докладваното от Весела К. Спасова Гражданско дело № 20232330100053 по описа за 2023 година

Подадена е искова молба от “ДЗИ - Общо застраховане” АД -гр. София, представлявано от адв.А. Б., срещу АПИ- гр. София. Ищецът твърди, че е сключил договор за застраховка „Каско +” относно лек автомобил „Мерцедес” модел “S 500 4 Матик“, рег.№***. В срока на действие на договора на 10.05.2021 г. при управление на автомобила по път *** от гр.Е. към с.К., обл. Я. в района на разклонението за селото, същият преминава през несигнализирана и необезопасена дупка на пътното платно, в резултат на което са причинени вреди на автомобила. Въз основа на подадено уведомление е образувана щета при ищеца, по която е определено обезщетение в размер на 252 лв., прихванато от дължимата премийна вноска. Тъй като пътят е част от Републиканската пътна мрежа, за чието поддържане отговаря ответникът, той дължи по пътя на регреса възстановяване на платената сума и ликвидационните разноски в размер на 15 лв., общо 267 лв. Ищецът е сключил договор за застраховка „Каско +” относно лек автомобил „Ауди” модел “А6 лимузина“, рег.№***. В срока на действие на договора на 11.05.2021 г. при управление на автомобила по път *** от с.Ч. към с.В., в тъмната част от денонощието, същият преминава през несигнализирана и необезопасена дупка на пътното платно, в резултат на което са причинени

вреди на автомобила. Застрахователят е заплатил по образуваната щета обезщетение на Д. Ж., след представени фактури, в размер на 337,80 лв. Ответникът е проявил бездействие за обезопасяване и сигнализиране на дупката, за което е бил задължен във връзка с правомощието си да поддържа Републиканската пътна мрежа. Общият размер на дължимите от него суми е 352,80 лв., вкл. 15 лв. ликвидационни разноски. От съда се иска да постанови решение, с което осъди ответника да заплати на ищеца сумите от 267 лв. и 352,80 лв., ведно със законната лихва върху тях, считано от датата на предявяване на исковете до окончателното изплащане, както и направените разноски.

В с.з. ищецът не изпраща представител, исковете се поддържат в писмена молба.

Ответникът оспорва възникването на претендираното от ищеца право, като оспорва осъществяването на релевантните факти– наличието на валидни застрахователни правоотношения, мястото на настъпване на застрахователните събития– че е на републикански път, механизма на настъпване на ПТП, наличието на причинно-следствена връзка между състоянието на платното за движение и вредите. Твърди, че пътят е бил отремониран наскоро от посоченото първоначално трето лице помагач – дружество по ЗЗД, отговарящо за евентуален некачествен ремонт. Т.е. не са били налице дупки на пътя. Оспорва вида на уврежданията, надлежното им доказване, както и размера на исковете; плащането на обезщетенията от застрахователя. Оспорва доказателствената сила на представените документи. В с.з. процесуалният представител пледира за отхвърляне на исковете.

Третите лица-помагачи „Нивел строй“ ЕООД - гр. Б. и „Пътно поддържане-С.“ ЕООД, участници в ДЗЗД, в с.з. не изпращат представител. В писмени становища исковете се оспорват като неоснователни с аналогични на ответника доводи.

Съдът въз основа на доказателствата приема за установено от фактическа страна следното:

Видно от посочената в исковата молба Застрахователна полица “Каско +” № ***** от 30.03.2021 г., е сключен описаният в исковата молба застрахователен договор между ищеца и „Ж.и трейдинг“ ЕООД -гр.Я. със срок на действие 04.04.2021 г.- 03.04.2022 г. относно собствения му лек

автомобил „Мерцедес“, модел “S 500 4 Матик“, рег.№***. Видно от Свидетелство за регистрация –Част II № ***** същото е издадено на името на „Ж.и трейдинг“ ЕООД -гр.Я. относно същия автомобил.

Със Застрахователна полица “Каско +” № ***** от 16.09.2020 г. е сключен описаният в исковата молба застрахователен договор между ищеца и Д. Д. Ж. от гр.Я. със срок на действие 27.09.2020 г.- 26.09.2021 г. относно собствения му лек автомобил „Ауди” модел “А6 лимузина“, рег.№***, за който е издадено Свидетелство за регистрация –Част II № *****.

По делото са изслушани показанията на водачите на автомобилите св. Д. Д. Ж. и Д. Д. Ж.. Те си спомнят за пътните инциденти през 2021 г., при които автомобилите „Мерцедес” и „Ауди” са преминали през дупки на пътя, първият- на пътя за гр. Е., около разклона за с.К., а вторият- на пътя от с.Ч. към с.В.. Св. Д. Ж. посочва, че доста такива случаи има на този участък и не е сигурен за конкретния, дали само гумата е спукал или и джантата. Гумата, която е била нископрофилна, се е разцепила и е станала неизползваема. Джантата е била леко изкривена, но е подлежала на използване. Не е сигурен дали му е възстановена цялата стойност на гумата или част от нея. Вторият свидетел сочи, че целият път Ч.-В. е в дупки. Автомобилът му е влязъл в неочаквано голяма дупка- дълбока около една педя, 15 см - 20 см и се е спукала джантата. Гумата, мисли, че е имала балон. Било е в тъмната част на денонощието. Застрахователят е платил обезщетение за нова джанта, поръчана от водача, за която е представил фактура от 14.05.2021 г. с издател „***“ ЕООД, приложена по делото. Джантата, която е закупил, е била чисто нова, специфична за „Ауди“, не оригинална, а реплика, каквито са били всички останали джанти на МПС. И двамата свидетели не сочат, да е имало знаци за дупки на пътя. Поддържат написаното в подадените от тях Уведомление за щета № ***** от 11.05.2021 г., подписано от св. Д. Д. Ж., съответно Уведомление за щета № ***** от 14.05.2021 г.-от св. Д. Д. Ж.. Д. Д. Ж. заявява, че вече не е клиент на ищеца.

В първия документ е посочено, че на 10.05.2021 г. по извънградски път, гр. Е., разклон за с.К., водачът не е успял да избегне неравност/дупка/ и е увредена предна лява гума. По делото е представена преписка по образуваната щета № ***** на застрахователя. Представени са: Опис-

заклучение от 11.05.2021 г. относно увредена гума с 40 % износване, Фактура от 11.05.2021 г. на „*****“ ЕООД-Я. на стойност 408,33 лв. без ДДС и 490 лв. с ДДС, Калкулация на претенция от 11.05.2021 г. за сумата 252 лв., от която стойността на гумата след корекция с коефициент 0,60 – 245 лв. и 7 лв. за демонтаж и монтаж; Ликвидационен акт от 12.07.2021 г. за размер на щетата-252 лв., съдържащ предложение за изплащане на сумата на застрахованото дружество. По изпратената регресна покана ответникът е отказал плащане на обезщетението с писмо от 24.09.2021 г. , като е заявил, че на пътния участък не е имало дупки.

В Уведомление за щета № ***** от 14.05.2021 г. от Д. Д. Ж. е записано, че на 11.05.2021 г., по извънградски път, с.Ч. - с.В., при управление на автомобила в тъмната част от денонощието е навлязъл в неравност на пътя и е увредена предна дясна джанта. По преписка по образуваната щета № ***** на застрахователя се намират Опис-заклучение от 14.05.2021 г. относно предна дясна джанта, лята, Фактура от 14.05.2021 г. с издател „***“ ЕООД-София, с получател Д. Д. Ж. от гр.Я., на стойност 281,50 лв. без ДДС и 337,80 лв. с ДДС, Калкулация на претенция от 14.05.2021 г. за сумата 337,80 лв.; Ликвидационен акт от 14.05.2021 г. за размер на щетата-337,80 лв., съдържащ предложение за изплащане на сумата на застрахованото дружество. Ответникът е отказал с писмо от 18.08.2021 г. плащане по поканата от ищеца поради това, че не са представени всички изискуеми документи и няма посещение на място от органите на МВР.

От заключението на вещото лице по автотехническата експертиза М. М. се установява, че когато по време на движение ходово колело (респ. гума и джанта) попадне в нарушение на пътната настилка, денивелирано спрямо нивото на пътя гумата/джантата, която попада в неравността е екстремално натоварена за кратък период от време и това обстоятелство много често води до нейното тотално увреждане - настъпва разкъсване на каркаса на гумата и на практика я прави негодна за по-нататъшна експлоатация. За този кратък интервал от време амортизърният елемент не може да осъществи функциите си и гумата бива „прескрипана“ между борда на джантата и пътната неравност. Увреждането на джантата се изразява в деформация на външния и борд, нарушавайки диаметралната и форма. В случая описаният от ищеца механизъм на настъпване на уврежданията и при двата автомобила при попадне в пътна неравност, денивилирана спрямо нивото на пътя , е допустим

от инженерно-техническа гледна точка. Не е възможно да се увреди само джанта. Застрахователят не е оценял гума при втората щета, като в.л. няма данни, какви са били съображенията му. В изчисленията си застрахователят е ползвал като норма 10 лв. за сервизен час, която стойност спрямо пазара е занижена. Цената на сервизен час е доста по-висока, особено за автомобили с такъв висок клас като процесните- не по-малко от 40-50 лв. В случая се касае за високо технологични автомобили и изчисленията по пазарни цени ще достигнат по-висока стойност в частта труд на сервизен час, а нормо-времето ще остане 0.3. (т.е. 0.3 от един сервизен час ще е необходимо на механика да демонтира гума, да я монтира и да я балансира). Касателно втората застрахователна преписка с увреждане на джанта е платено обезщетение за джанта - реплика, а не оригинал. Оригиналната е на стойност над 1000 лв. В.л. е ползвало цена за „реплика“ от интернет пазара, който предоставя джанти -от един от големите им вносители за България по цени към 2021 г., към момента на настъпване на събитието. В момента цените са завишени. Изчислило е размер на щетите от 240,80 лв. за труд и смяна на частта. Относно представена по делото фактура за закупена джанта на стойност 337.80 лв. с ДДС в.л. сочи, че собственикът на „Ауди“ е избрал да я закупи от този вносител на джанти- „*****“ ЕООД и частта е реплика. Вещото лице е избрало друга джанта, за която счита, че също би могла да върши работа. Застрахователят е следвало да заплати много повече за увредената джанта, защото автомобилът е 3-годишен и в такъв случай практиката на застрахователите е да плащат за оригинална. Описаните във фактурата параметри на закупената част не се отнасят само за „Ауди“, но частта би следвало да е за него. Не може да се приеме, че всяка друга причина е довела до увреждането, тъй като ако е над нивото на асфалта не може да доведе до счупване на джантата. Последното настъпва при преминаване през „дупка“, т.е. неравност, под нивото на асфалта, с денивелация и ниска част. Едни от най-традиционните увреждания на лекосплавните джанти, т.нар. „алуминиеви“ джанти, каквато е в конкретната ситуация, е счупване на част от борда ѝ. В такива случаи понякога застрахователят заплаща за ремонт и възстановяване на джанти, но е въпрос на конкретна преценка - колко е отчупеното парче, може ли да се възстанови и това по някакъв начин ще рефлектира ли на безопасността на движение на автомобила.

Вещото лице по счетоводната експертиза сочи, че на 13.07.2021 г. е

извършено прихващане между обезщетението в размер на 252 лв. по щета № ***** и част от дължимата застрахователна премия по застраховка „Каско +“, а именно от III-та вноса от 1 113,33 лв. със срок за плащане до 03.10.2021 г.. Има застрахователна практика при щета да се прихваща дължимото обезщетение, а да не се изплаща по банков път. По другата щета обезщетението е изплатено на 20.05.2021 г. по банков път. Вещото лице е установило плащането след справка в „КВС банк България“. Сумата е получена по сметка на застрахованото лице.

По делото са представени от ответника ведомости от м.януари, февруари 2021 г. за изкърпване на настилка със студена асфалтова смес-ръчно и ведомост от април 2021 г. за студено изкърпване на пътни настилки с битумна емулсия и фракция под налягане и всички свързани с това разходи, които са подписани от възложител и изпълнител, и сочат датата, номерата на пътя, километрите и количеството настилка в тон.

Въз основа на горното съдът прави следните правни изводи:

Предявени са обективно съединени иски по чл. 410 ал.1 т.1 от КЗ на застрахователя на увредени лица по застраховка "Каско" - за заплащане на платеното застрахователно обезщетение.

Исковете са основателни.

Съгласно чл. 410 ал.1 т.1 пр.2 от КЗ, с плащането на застрахователното обезщетение застрахователят встъпва в правата на застрахования до размера на платеното обезщетение и обичайните разноски, направени за неговото определяне, срещу възложителя за възложената от него на трето лице работа, при или по повод на която са възникнали вреди по чл. 49 от Закона за задълженията и договорите.

С нормата се уреждат регресното и суброгационно права на застрахователя: да иска от третото лице, причинител на вредите, това, което е платил на застрахования, съответно-да встъпи в неговите права срещу третото лице. За разлика от общото регресно право, уредено в чл. 74 от ЗЗД, регресното право на застрахователя възниква от изпълнението на свое задължение за плащане на обезщетение, възникнало от застрахователния договор, а не от изпълнението на чуждо задължение. Фактическият състав, от който възниква това право на застрахователя, включва деликтна отговорност на трето лице по отношение на увредения-застрахован поради причиняване на

застрахователното събитие и както се посочи-плащане на дължимото застрахователно обезщетение от застрахователя. Размерът на иска зависи от заплатената на застрахования сума и от размера на обезщетението, което третото лице дължи като деликвент.

В случая фактическият състав на чл. 410 ал.1 т.1 пр.2 от КЗ е налице. Настъпило е увреждане на автомобилите, за които е сключена валидна застраховка „Каско+”. Гласните доказателства категорично и непротиворечиво установяват, че при преминаване през неравност на пътното платно на посочените в исковата молба пътища, част от републиканската пътна мрежа, са увредени гумата на автомобила „Мерцедес“ и джантата на автомобила „Ауди“. Поради изминалото време от датата на ПТП, осъществено преди две години, по-възрастният свидетел Д. Ж. не помни точното място, но го е посочил в подаденото от него Уведомление за щета и изрично заявява, че поддържа написаното в документа, описващ същото събитие. Поради това доводите на ответника в писмената защита за несъответствия в показанията не се споделят. Вторият свидетел описва размерите на дупката, която не е могъл да избегне в тъмната част на денонощието. От заключението на вещото лице се установява и настъпването на уврежданията на автомобилите като пряка и непосредствена последица от попадането в неравност на пътното платно. В с.з. експертът категорично отхвърля възможността за настъпване на вредите, ако не е имало попадане в дупка на пътя. Съдът намира заключението за обосновано, като то не е и оспорено от страните по делото. Вещото лице обсъжда фактите като допустима, логична причина за настъпване на уврежданията на автомобилите. Това, че застрахователят не е бил сезиран с искане за обезщетяване на повредена гума от Д. Ж. и не е оценял, съответно обезщетявал собственика на автомобила за това, не означава, че следва да се изключи увреждане на джантата, която за собственика е била неизползваема. С оглед на съответствието между гласните доказателства и изводите на експерта няма основание първите да не бъдат кредитирани. Свидетелите не се явяват доброволно, а след принудително довеждане по реда на чл.85 ал.1 от ГПК и след наложена глоба, което е индигия за липсата на заинтересованост от изхода на делото. Св. Д. Ж. изрично заявява, че понастоящем не е клиент на ищцовото дружество. Както сочи ЯОС в Решение № от 20.03.2019 г. по в. гр. д. № 58/2019 г., не може да се приеме, че свидетелят, който е шофирал

повреденото МПС е заинтересован, защото изходът от делото е без всякакво значение за него. Той не е страна в процеса, за да го обвърже решението, а и собственикът на автомобила вече си е получил стойността на авторемонтната услуга по отстраняване на щетите, заплатена от ищеца, за да има водачът интерес задължително да бъде осъден ответникът. Освен това не е предвидена и хипотеза, при която собственикът на увредения автомобил ще дължи връщане на платената като обезщетение сума от застрахователя при евентуално отхвърляне на регресната претенция, поради което показанията на водача не могат да се преценят като заинтересовани и следва да се кредитират като обективни и достоверни.

Не могат да се приемат показанията на разпитаните по настоящото дело свидетели за недостоверни въз основа на представените ведомости за изкърпване на настилка със студена асфалтова смес, които не дават отговор на въпросите, обхванати ли са процесните пътни участъци, в каква степен и качествено ли е изкърпването, предотвратена ли е появата на нови нарушения на целостта на асфалтовото покритие и на денивации в определени участъци. Т.е. дори да е извършван ремонт от третите лица помагачи в предходен период от време, това не изключва вероятността за поява на дупки в течение на времето (след зимния период), още повече че липсва обективно експертно становище за качеството на извършения ремонт.

За поддръжката на пътното платно отговаря ответникът съгласно Закона за пътищата, в чл. 19 ал.1 от който е уредено правомощието по управление на републиканските пътища на Агенция "Пътна инфраструктура". Управлението съгл. ал.2 включва и поддържането на пътищата, организирането на дейностите по ремонта и т.н. Разпоредбата на чл. 30 ал.1 от закона също урежда тези правомощия, които в случая ответникът не е упражнил ефективно, с което е създал предпоставки за настъпване на ПТП и увреждания на автомобилите, участващи в движението по пътищата. Според § 1, т. 19 от ППЗДвП, "препятствие на пътя" е нарушаване целостта на пътното покритие, както и предмети, вещества или други подобни, които се намират на пътя и създават опасност за движението. В случая е налице противоправно бездействие на ответника, поддържащо необозначени и небезопасени участъци от пътното платно, представляващи препятствие по смисъла на посочената разпоредба, което е създало опасност за движението.

По делото не се спори, че посочените в уведомлението за щета пътища са част от републиканската пътна мрежа, като в отговора си ответникът оспорва, че ПТП е настъпило именно на това място, за което са налице обаче гласни доказателства.

Застрахователят е прихванал дължимото обезщетение за вредите на автомобил „Мерцедес“, определено в размер, признат за реален от вещото лице по автотехническата експертиза, с вземането за застрахователна премия, каквато практика има в застрахователната дейност според вещото лице-икономист. Дори според първия експерт обезщетението е определено под действителния му размер, който е 259,80 лв., а също така е занижена цената за труд- демонтаж, монтаж, която на пазара не е 10 лв. на сервизен час, а 40-50 лв..

Ищецът е изплатил обезщетение за вредите на втория автомобил въз основа на представена от собственика фактура за закупена джанта. Възможността да бъде закупена такава на по-ниска цена, каквато сочи вещото лице, не означава че застрахователното обезщетение не съответства на размера на щетата. Както сочи експертът, закупената джанта е избрана от собственика, а той има право да прецени, каква част би съответствала най-добре на притежаваното от него МПС и би отговаряла на нуждите му за безопасно управление. Самото вещо лице сочи, че застрахователят е следвало да заплати много повече за увредената джанта, защото автомобилът е 3-годишен и в такъв случай практиката на застрахователите е да плащат за оригинална част, а не за реплика, както е в процесния случай. Още повече че не е включена в обезщетението цената на труда (демонтаж, монтаж). Самото дружество ползва в калкулациите си цена за сервизен час, в пъти под пазарната цена. След като вещото лице признава, че фактурата е издадена от друг вносител на джанти -реплики, а свидетелят е категоричен, че я е поръчал за увреденото МПС, следва да се приеме този размер като реален, подлежащ на обезщетяване.

Съдът не споделя доводите на ответника в писмената защита, че не са били налице достатъчно доказателства като снимки и документи, изготвени от специалист. Налице са показания на свидетели очевидци (непожелали доброволно да бъдат разпитани). Водачите на автомобилите не са имали задължение да уведомяват органите на МВР за съставяне на протокол за ПТП

(съгласно Наредба № 13-41/12.01.2009 г. за документите и реда за съставянето им при ПТП и реда за информиране, чл.6 т.4, за повреди на МПС, които не са причинени от друго пътно превозно средство, органите на КАТ нямат задължение да посещават местопроизшествието и да издават констативни протоколи). В този смисъл- Решение № 87 от 17.04.2015 г. по възз.гр.д.№ 85/2015 г. на ЯОС, Решение № от 20.03.2019 г. по в. гр. д. № 58/2019 г. на ЯОС, според което обстоятелствата за механизма на увреждането и причинната му връзка с вредите могат да бъдат установени с други доказателствени средства, в случая - свидетелски показания.

Ето защо исковете за възникналото в полза на застрахователя вземане срещу ответника следва да се уважат.

Искането на ищеца за присъждане на разноските е основателно и следва да се уважи, съгласно чл. 78 ал.1 от ГПК. Депозитът за свидетелите подлежи на връщане, тъй като не са пожелали да го получат.

Водим от горното ЯРС

РЕШИ:

ОСЪЖДА АПИ- гр. София, бул."Македония" 3, ЕИК № *****, да заплати на "ДЗИ - Общо застраховане" АД -гр. София, бул."Витоша" №89Б, ЕИК *****, сумата от 267 лв., представляваща застрахователно обезщетение по застраховка "Каско +" № ***** от 30.03.2021 г., и сумата от 352,80 лв., представляваща застрахователно обезщетение по застраховка "Каско +" № ***** от 16.09.2020 г., ведно със законната лихва върху сумите, считано от 03.06.2022 г. до окончателното изплащане, както и направените разноски в размер на 1036 лв..

Решението е постановено при участието на трети лица-помагачи „Нивел строй“ ЕООД - гр. Б., ул.“Георги Стефанов“ №6, ЕИК ***** и „Пътно поддържане-С.“ ЕООД- гр.София, р-н Кр.село, ул."Владайска" № 43, ЕИК *****.

Решението подлежи на обжалване в двуседмичен срок от връчването му на страните пред ЯОС.

Съдия при Районен съд – Ямбол: _____